

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool Sint-Martinus te Zwijndrecht

	Hoofdstructuur	BaO
	Pedagogisch geheel	11239 - 11221
	Instellingsnummer	11239
	Instelling	Vrije Basisschool - Sint-Martinus
directeur		Wim VAN RANST
adres		Idsteinlaan 14 - 2070 BURCHT
telefoon		03 252 82 38
fax		03 252 82 38
e-mail		sintmartinus@scarlet.be
website/URL		www.martinus-basisschool-burcht.be
	Bestuur van de instelling	963991 - VZW Kath. Vrije Scholen Zwijndrecht te ZWIJNDRECHT
adres		Schoolstraat 32 - 2070 ZWIJNDRECHT
	Scholengemeenschap	121665 - SG Zwijndrecht - Kruibeke te KRUIBEKE
adres		Ambachtstraat 7_b - 9150 KRUIBEKE
	CLB	115022 - Vrij CLB Waas en Dender te SINT- NIKLAAS
adres		Ankerstraat 63 - 9100 SINT-NIKLAAS
	Dagen van het doorlichtingsbezoeken	05/10/2010, 06/10/2010, 07/10/2010
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	07/10/2010
	Datum bespreking verslag met de instelling	22/10/2010
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Ludo De Lee
	Teamleden	Paul Vanhaute Ingrid Van Peel
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	2
1. SAMENVATTING	2
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	2
2.1 Leergebieden in de focus	2
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	2
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	2
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	2
4.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	2
4.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	2
4.3 Lager onderwijs: wiskunde	2
4.4 Lager onderwijs: muzische vorming	2
4.5 Lager onderwijs: leren leren	2
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	2
5.1 Personeelsbeheer	2
5.2 Professionalisering	2
5.3 Materieel beleid	2
5.4 Welzijn	2
5.5 Curriculum	2
5.6 Begeleiding	2
5.7 Evaluatie	2
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	2
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	2
7.1 Wat doet de school goed?	2
7.2 Wat kan de school verbeteren?	2
7.3 Wat moet de school verbeteren?	2
8. ADVIES	2
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	2

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De vrije basisscholen Sint-Martinus Idsteinlaan en Sint-Martinus Kloosterstraat stellen zich aan de buitenwereld voor als één school met twee directeurs en twee vestigingsplaatsen. De school profileert zich als muzische school. Het schooleigen pedagogisch project gaat uit van de school als *thuisschool*, *talentschool*, *vriendenschool* en *geluksschool* en stelt het kind centraal. Tussen leraren en kinderen is er een positieve sfeer. De leraren zijn begaan met het welbevinden van de kinderen. De school kampt met belangrijke infrastructurele problemen en is gehuisvest in oude gebouwen. Al meer dan 10 jaar is er een aanslepend proces van nieuwbouwplannen. Het ziet ernaar uit dat de langverwachte nieuwbouw vanaf dit schooljaar eindelijk zal worden gerealiseerd.

Er heerst in de school een **aangenaam en stimulerend leerklimaat** dat de zelfstandigheid van de kinderen bevordert. In de dagelijkse praktijk is vooral in de lagere afdeling actief leren binnen krachtige leeromgevingen vaak aan de orde. Er is een groeiende aandacht om voor leerlingen kansen te creëren om actief, interactief en constructief te leren. Ze worden daarbij meer en meer uitgedaagd om zelf verantwoordelijkheid over hun leren op te nemen. Door de leerlingen te betrekken bij de planning, de realisatie en de evaluatie van diverse opdrachten stimuleren de leraren de basiscompetentie tot zelfreflectie. De vele aspecten van **leren leren** die op klasniveau aanwezig zijn, zijn echter nog niet op schoolniveau op één lijn geplaatst. Op dit ogenblik kan de school nog geen sluitende graduele en continue opbouw van de leergebiedoverschrijdende eindtermen garanderen.

Doorheen heel de school krijgt de **muzische vorming** een belangrijke plaats toegewezen. De school doet de nodige inspanningen om op dit vlak onderwijs te realiseren dat aan de verwachtingen van de overheid voldoet. De meeste leraren slagen erin om de krachtlijnen van het leerplan muzische vorming en de schooleigen visie concreet gestalte te geven. In de kleuterafdeling lopen de muzische activiteiten als een rode draad doorheen het geïntegreerde aanbod. In de lagere afdeling zorgen de muzische namiddagen voor een rijk aanbod waarin de leerlingen beschouwen en creëren binnen alle muzische domeinen. In deze afdeling staat hiervoor de praktische toepassing van het leerplan voorop.

Voor **wiskunde** zijn er tussen beide afdelingen grote verschillen in de concrete realisatie van het onderwijsleeraanbod. De meeste leraren plannen wiskundige activiteiten op een weinig doelgerichte manier. Op klasniveau zijn er enkelen die hun wiskundig aanbod meer intentioneel bewaken, maar op schoolniveau is er hiervoor geen structureel systeem. Hierdoor kan het team van de kleuterafdeling niet aantonen of het voor wiskundige initiatie in voldoende mate alle ontwikkelingsdoelen nastreeft of de leerplandoelen toepast. In de dagelijkse praktijk verrijken weinig leraren het thematisch onderwijsaanbod met wiskundige elementen en materialen. Voor wiskundige initiatie slaagt het team er moeilijk in om een gradueel en continu opgebouwd onderwijsaanbod na te streven. Het gebrek aan verticale samenhang en continuïteit, maar ook aan opvolging en sturing leiden ertoe dat de wiskundige initiatie een te vrijblijvend karakter heeft om efficiënt te zijn. De meeste leraren hebben een beperkt beeld van hoe kwaliteitsvol wiskundeonderwijs er kan uitzien en hebben weinig zicht op de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen van dit leergebied. Ze stellen de kwaliteit van het eigen wiskundeonderwijs nog te beperkt in vraag.

In de lagere afdeling gebruiken de leraren een onderwijsleerpakket om de eindtermen wiskunde te bereiken. De meeste leraren gaan kritisch met dit leerpakket om en zoeken in het leerplan bevestiging voor de lessen die ze geven. Sommigen hanteren het leerplan als middel om de lessen van het onderwijsleerpakket bij te sturen. Niet alle leraren slagen er in om het onderwijsleeraanbod vanuit het leerplan te plannen en functioneel toe te passen. De interpretatie van de resultaten van interne en externe toetsen en de

communicatie hierover blijken nog moeilijk, waardoor het voor de school nog maar beperkt mogelijk is om de outputgegevens aan te wenden om op schoolniveau het wiskundeonderwijs bij te sturen en te optimaliseren.

Hoewel het schoolteam het belang van een goede visie erkent, ontwikkelde het nog geen visie om de **evaluatie van het ontwikkelings- en leerproces** van de kinderen te ondersteunen. Toch is er binnen het team de nodige expertise aanwezig om de evaluatiepraktijk sterker uit te werken. Er zijn aanzetten om evaluatie niet enkel te beperken tot het meten van kennis, maar ook een oordeel uit te spreken over processen, vaardigheden en attitudes. Het team heeft voor deze aspecten van haar evaluatiepraktijk nog een weg af te leggen die uiteindelijk zijn weerslag moet vinden in het leerlingenrapport. Het uitwerken van een degelijke rapporteringspraktijk is voor de school nog een uitdaging. Momenteel is de actuele rapporteringspraktijk binnen de school niet duidelijk.

Er is weinig stabiliteit in het **beleid van de school**. De vele directiewissels in de afgelopen 10 jaar zorgen voor onduidelijkheid bij het team. Prioriteiten en werkpunten leiden vaak niet tot het gewenste resultaat, waardoor de leraren weinig succeservaringen kennen. Doordat een intern beleidsondersteunend netwerk ontbreekt, wordt de instabiliteit van het beleid niet opgevangen. Sterker uitgebouwde structurele, formele overlegmomenten, ondersteuning van de pedagogische begeleiding en het uitzetten van de vele werkpunten in een prioriteitenplan zijn onontbeerlijk voor het verdere ontwikkelingsproces van de school.

Er is binnen het team een **draagvlak** aanwezig om te vernieuwen en zo werk te maken van de onderwijskwaliteit van de school. Dit moet het mogelijk maken om het wiskundeonderwijs in de kleuterafdeling te verbeteren en het onderwijs in de lagere afdeling verder te optimaliseren.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie

muzische vorming

Lager onderwijs

wiskunde

muzische vorming

leren leren

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- De vrije basisscholen Sint-Martinus Idsteinlaan en Sint-Martinus Kloosterstraat vormen samen een pedagogisch geheel.
- De school kent een evolutie van drie vestigingen met een eigen 'cultuur' naar uiteindelijk een school op één vestigingsplaats.
- Er is een lichte stijging van de leerlingenpopulatie.
- Er zijn zeer frequente directiewissel(s). Ook dit schooljaar is er een nieuwe directeur aangesteld.
- De school heeft leerlingen van een asielcentrum. Deze worden deels opgevangen in een onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers.
- De school kampt met een ontoereikende schoolinfrastructuur. Na een aanslepend proces van nieuwbouwplannen zou het schoolbestuur nog dit schooljaar starten met een nieuwbouw. Alle formaliteiten hiervoor zijn rond.

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet niet

Vaststelling

- In de kleuterafdeling krijgt het onderwijs vorm vanuit een thematische benadering. De jaarkalender, de leefwereld van de kleuters en de inbreng van de leraar zijn bepalend voor de inhoud van de aangeboden thema's.
- De leraren gebruiken 'het ontwikkelingsplan voor de katholieke kleuterschool' als basisdocument voor de organisatie van hun activiteiten. Ze beschouwen het eveneens als referentiekader om ontwikkelingsdoelen na te streven.
- Voor de meeste leraren is de verhouding tussen ontwikkelingsdoelen, leerplandoelen, ontwikkelingsdomeinen en ontwikkelingsaspecten niet duidelijk. Sommigen vermelden in hun planningsdocumenten wel ontwikkelings- en leerplandoelen. Dit gebeurt in hoofdzaak vanuit verantwoordingsperspectief en nauwelijks vanuit de intentie om activiteiten doelmatig te plannen.
- De leraren geven aan dat wiskundige initiatie deel uitmaakt van het geïntegreerde aanbod binnen de thematische werking. Er zijn echter weinig formele structuren om wiskundige activiteiten doelgericht in het activiteitenaanbod te integreren.
- Soms werken de leraren thema's uit waarin wiskundige initiatie meer uitgesproken aanbod komt. De planning van het onderwijsleeraanbod gebeurt echter op een weinig transparante manier en is zelden doelgericht, hoewel er tussen de leraren onderling op dit vlak grote verschillen zijn. In vele gevallen plannen de leraren eerst activiteiten bij

een thema en zoeken ze daarna ontwikkelingsaspecten die ze willen nastreven binnen de geplande activiteiten.

- De leraren brengen het volledige aanbod wiskundige initiatie niet in kaart en ook klasintern bewaken weinig leraren het wiskundig aanbod dat ze nastreven. Vaak gebeurt dit intuïtief vanuit ervaring of een 'aanvoelen', soms echter ook op een waardevolle wijze. De turflijst op basis van de ontwikkelingsaspecten is voor dit doel niet toereikend.
- Er is een beperkte aandacht voor de verrijking van de hoeken met wiskundige aspecten. Zelfs in uitgesproken wiskundige speelleerplekken ontbreken vaak de nodige materialen om kleuters via experimenteren aan te zetten tot wiskundig denken of zijn de materialen soms aftands en versleten. De leraren beschikken over weinig bronnenmateriaal.
- Er circuleren in de kleuterafdeling documenten en afspraken die de samenhang en de continuïteit binnen de afdeling versterken. Dit alles heeft, door een gebrek aan opvolging en sturing, een vrijblijvend karakter. Er zijn echter uitgesproken verschillen tussen de leraren om het klasinterne aanbod op zijn volledigheid te bewaken.
- De leraren zijn weinig op de hoogte van het aanbod wiskundige initiatie in voorafgaande of volgende leergroepen. Kenmerkend zijn de ontbrekende afspraken om wiskundige begrippen gradueel doorheen deze afdeling aan te leren en te oefenen. Het team heeft weinig zicht op de verwachtingen van de lagere afdeling ten aanzien van het leergebied wiskunde.
- Er is een discontinuïteit in de outputgegevens die de leraren verzamelen op basis van observaties. Niet alle leraren vullen de documenten even nauwgezet in. Dit belemmert het adequaat inspelen op de mogelijkheden van de kleuters en maakt van het leerlingvolgsysteem een formaliteit.

4.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

Vaststelling

- Vanuit de thematische werking en het geïntegreerde aanbod werken de leraren dagelijks aan de muzische ontwikkeling van de kleuters. Het muzische vormt een rode draad doorheen de verschillende activiteiten.
- Binnen de muzische vorming leggen de leraren sterk de klemtoon op het muzisch exploreren en experimenteren.
- In het verleden volgde het schoolteam nascholing rond het leergebied muzische vorming. De leraren vonden dit vooral een bevestiging van wat ze al deden. Ze menen wel dat de nascholing leidt tot een meer planmatige aanpak en een nog bewuster en doelmatiger omgaan met de invulling van de verschillende domeinen.
- Tijdens de studiedagen leerden de leraren de ontwikkelingsdoelen muzische vorming te linken aan de ontwikkelingsaspecten. Hierdoor zeggen de leraren meer inzicht te verwerven in de muzische doelen.
- De onderwijspraktijk biedt voldoende garanties dat de leraren de leerplandoelen voor muzische vorming aanbieden en bereiken. De visie van het leerplan en het ontwikkelingsplan wordt impliciet nagestreefd. Het onderwijsaanbod wordt echter veeleer informeel bewaakt.
- Aan de hand van een overzichtslijst in de personeelskamer kunnen de leraren het aanbod van muzische activiteiten in andere groepen opvolgen. In de dagelijkse onderwijspraktijk komen de verschillende aspecten van de muzische ontwikkeling in voldoende mate aan bod.
- De kleuters krijgen ruime kansen om te experimenteren binnen de domeinen beeld, muziek en beweging wat leidt tot mooie realisaties, processen en producten.

Dramatisch spel krijgt in verschillende klassen kansen tijdens het vrij spel van de kleuters.

4.3 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Vaststelling

- In de lagere afdeling gebruiken de leraren een onderwijsleerpakket als referentiekader om wiskundelessen te plannen en te organiseren. Zij menen op deze manier aan de verwachtingen te voldoen om met de meeste leerlingen de eindtermen te bereiken.
- Voor sommige leraren is het onderwijsleerpakket het enige referentiekader. Anderen raadplegen daarnaast geregeld ook het leerplan. Er is binnen het team heel wat expertise aanwezig om het leerplan wiskunde op een functionele en praktische manier te gebruiken bij de planning van het wiskundeonderwijs.
- De school neemt deel aan externe toetsen, maar ondervindt moeilijkheden bij de interpretatie van de resultaten. Een aantal domeinen scoren beduidend minder goed dan andere, ook binnen de school- en klaseigen evaluaties.
- In een aantal leerjaren brachten de leraren voor hun leerjaar, op basis van het leerplan, doordachte wijzigingen aan in het aanbod van het onderwijsleerpakket om beter te kunnen inspelen op de beginsituatie van de leerlingen. Op schoolniveau zijn eveneens een aantal inhouden bijgestuurd.
- Niet alle leraren plannen hun lessen wiskunde even doordacht. Het digitale planningssysteem voorziet in een koppeling van leerplandoelen aan de geplande lessen. Sommigen gebruiken deze mogelijkheid om doelgericht –vanuit evalueerbare doelen– lessen te plannen en te realiseren. Voor anderen is de functie van deze koppeling niet duidelijk.
- Nogal wat leraren realiseren kwaliteitsvolle wiskundelessen die steunen op levensecht rekenen binnen betekenisvolle contexten. De leraren weten de voorkennis van de leerlingen te activeren tijdens de lessen.
- De meeste leraren besteden in hun lessen veelvuldig aandacht aan het probleemoplossend denken. Rekentaal begrijpen, krijgt hierbij de nodige aandacht. De leerlingen worden sterk betrokken bij de lessen. Vaak voorzien leraren in actieve werkvormen, al dan niet met een zelfregulerende aanpak voor de leerlingen.
- Doorheen de verschillende klassen is er nauwelijks een doorgaande lijn in wandplaten en wiskundige heuristieken. De leraren zijn, niet enkel voor wiskunde, vragende partij voor meer structureel overleg ten gunste van de samenhang doorheen de afdeling.
- De lagere afdeling voorziet in de nodige leerhulp en sticordi-maatregelen voor leerlingen met specifieke behoeften. Indien de ouders akkoord gaan, krijgen leerlingen die het reguliere aanbod niet meer aankunnen een aangepast leertraject. Dit vertaalt zich ook in de evaluatie van deze leerlingen.
- De leraren maken gebruik van de mogelijkheden van het onderwijsleerpakket en specifieke werkvormen om verschillen tussen leerlingen via differentiatie op te vangen.

4.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

Vaststelling

- Het schoolteam en individuele leraren volgden in het recente verleden nascholingen rond muzische vorming en het leerplan. Dit resulteerde in een schooleigen visie die het schoolteam in de dagelijkse praktijk omzet. De school profileert zich als muzische school, waarbinnen *talentontwikkeling* één van de pijlers is van het pedagogisch project.

- De leraren geven aan dat de studie van het leerplan muzische vorming sterk gericht was op de toepassing ervan in de dagelijkse praktijk.
- De leraren hebben inzicht gekregen in de eindtermen muzische vorming en de krachtlijnen van dit leergebied. Ook de aspecten beschouwen en creëren krijgen nu ruime aandacht wanneer ze muzische activiteiten uitwerken.
- Op regelmatige tijdstippen voorzien de leraren muzische namiddagen per graad. In verschillende groepen werd hiervoor een jaarplan uitgewerkt. Door deze organisatievorm komen alle muzische domeinen aan bod. De leraren leggen voortdurend linken naar andere leergebieden, zoals Nederlands en wereldoriëntatie.
- Het team is nog zoekende om voor muzische vorming een gepaste evaluatie op te zetten. Er zijn pogingen om ook het muzisch proces via observatie te evalueren. Rekening houdend met de talentontwikkeling van de kinderen, als belangrijke pijler binnen de schoolvisie, is de rapportering van het muzische vooralsnog beperkt.
- In de derde graad leren de leerlingen blokfluit spelen en jaarlijks werkt de school een musical uit. Er zijn ook gezamenlijke activiteiten met plaatselijke muziekverenigingen.
- Het team onderneemt verdere stappen om een leerlijn muzische vorming uit te werken, de volledigheid van het aanbod te bewaken en de verticale samenhang binnen het aanbod te optimaliseren.
- Enkele leraren geven zelf aan dat de implementatiewijze van dit leergebied als voorbeeld kan dienen om andere leergebieden verder uit te werken. Hierbij gebruik maken van interne en externe expertise vinden ze noodzakelijk. Op basis van positieve ervaringen in het verleden onderkennen ze ook de functionaliteit van een kernteam.

4.5 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet

Vaststelling

- Op klasniveau zijn er heel wat kwaliteitsvolle aspecten van leren leren zichtbaar. Vooral in de hogere leerjaren zorgen de leraren voor een meer gestructureerde aanpak voor leren leren en streven zij deze leergebiedoverschrijdende eindtermen plichtsbewust na.
- Op schoolniveau bestaat er enkel een minimaal overzicht van activiteiten rond leren leren. Dit garandeert echter nog geen graduele en continue opbouw doorheen de lagere afdeling.
- Er zijn nog wezenlijke verschillen tussen de leraren op het vlak van leren leren. In een aantal klassen ligt de klemtoon voor deze leergebiedoverschrijdende eindtermen nog voornamelijk op het leren plannen en leren studeren.
- Tussen enkele opeenvolgende leerjaren bestaan afspraken om meer continuïteit te verzekeren. Het huiswerkbeleid van de school voorziet in een aantal graduele afspraken doorheen de lagere afdeling.
- Het leerpakket wereldoriëntatie biedt volgens de leraren voor leren leren heel wat kansen.
- De vorderingen van de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren worden eerder intuïtief nagegaan. De rapportering van leerhoudingen is niet gestoffeerd vanuit de eindtermen leren leren.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.7 Evaluatie

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator aan het begin van een ontwikkelingsproces.

5.7.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen

- De school ontwikkelde nog geen eigen visie op evaluatie. De aanwezige visie in de leerplannen is voor de meeste leraren ongekende materie en daardoor nog geen aanknopingspunt om een schooleigen evaluatiepraktijk uit te werken.
- De manier van evalueren van het leergebied lichamelijke opvoeding is een voorbeeld van goede praktijk en biedt mogelijkheden om op schoolniveau een kwaliteitsvolle visie op evaluatie uit te werken.
- In de kleuterafdeling geeft het leerlingvolgsysteem kansen om het ontwikkelingsproces van de kleuters te evalueren. Sommige leraren maken hiervan goed gebruik. In de dagelijkse praktijk zijn vooral de observaties richtinggevend. Voor kleuters met specifieke noden zijn er doelgerichte observatielijsten.
- De evaluatie in de lagere afdeling is nog in hoofdzaak gericht op kennis. De leraren gebruiken de toetsen van het leerlingvolgsysteem, van eigen en methodegebonden toetsen om de ontwikkeling van de kinderen in kaart te brengen. Zij maken foutenanalyses om eventueel zorginterventies op te zetten.
- De evaluatie van vaardigheden en attitudes krijgt beperkter aandacht. Op schoolniveau is er geen consensus over de beoordelingswijze van deze aspecten.
- De meeste leraren stellen de huidige invulling van het leerlingvolgsysteem in vraag. Sommige leraren geven in de gesprekken aan dat er wel analyses gebeuren van de resultaten van de leerlingvolgsysteemoetsen, maar dat er voor hun leerjaar weinig acties worden ondernomen om hiermee verder aan de slag te gaan.
- De school hanteert bepaalde normen bij de toekenning van het getuigschrift basisonderwijs, maar deze zijn niet transparant.

5.7.2 Rapporteringspraktijk

Vaststellingen

- In de kleuterafdeling geven de leraren vooral mondeling feedback aan de ouders. Dit gebeurt formeel via oudercontacten en meer informeel tijdens de dagelijkse contacten tussen leraren en ouders. Het heen- en weerschriftje wordt in meerdere groepen gebruikt om ouders te informeren.
- In de lagere afdeling is het leerlingrapport al jaren onderwerp van overleg en bijsturing. De actuele rapporteringspraktijk binnen de school is niet duidelijk en vooralsnog moeilijk te beoordelen. De lagere afdeling staat op het punt om feedback over het

ontwikkelingsproces van de leerlingen te geven aan de hand van een vernieuwd perioderapport. Momenteel zijn deze nieuwe rapporten nog niet in gebruik.

- De leraren van de lagere afdeling focussen vooral op productevaluatie. Er is een groeiend inzicht binnen het team om ook meer aandacht te besteden aan de evaluatie van processen, vaardigheden en attitudes en dit mee op te nemen in het rapport.
- Voor kinderen met sticordi-maatregelen is er een aangepaste evaluatie en rapportering.
- De leerkracht lichamelijke opvoeding rapporteert op een voortreffelijke wijze de motorische competenties. Hij ontwikkelt een website waarop verdere verklaring staat van de vooropgezette doelen op het rapport, geïllustreerd met filmpjes over de oefeningen die de kinderen moeten uitvoeren.

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

- Er is weinig continuïteit in het beleid van de school. In het verleden zijn er heel wat directiewissels geweest, waardoor prioriteiten niet verder werden gezet. De school heeft weinig ervaring met interne beleidsondersteunende netwerken (cf. kernteam, werkgroepen, ...) om deze instabiliteit te kunnen opvangen.
- Het schoolteam kent door de vele wisselingen van directeurs weinig succeservaringen. In de praktijk hebben de leraren het gevoel zeer veel te doen, maar geen resultaten te boeken. Het implementatietraject rond muzische vorming vormt hierop sinds lang een uitzondering.
- Het gebrek aan doordachte en op langere termijn uitgezette pedagogisch-didactische opvolging en sturing maakt dat concrete afspraken vrij snel verwateren en een vrijblijvend karakter krijgen.
- Vanaf dit schooljaar is opnieuw één van de directeurs nieuw in het ambt. Voor een aantal leraren is de taakverdeling binnen het huidige directieteam nog niet duidelijk. De leraren laten zich wel positief uit over de directie en zij hebben vertrouwen in de toekomst van de school.
- Het team erkent het belang van een goede visie als uitgangspunt voor de schoolontwikkeling. De nieuwe visie op muzische vorming en de schooleigen visie zijn voorbeelden van hoe het kan. Vanuit deze optiek wil het team ook verder aan visieontwikkeling doen. Een eenduidige visie op evaluatie ontwikkelen, heeft voorrang.
- Er is een grote openheid binnen het schoolteam en de leraren benutten de informele overlegmomenten op een constructieve manier.
- De personeelsvergaderingen zijn vooral praktisch-organisatorisch van aard. Pedagogisch-didactische agendapunten komen veel minder aan bod. Vanuit deze optiek zijn de leraren vragende partij voor meer structurele overlegmomenten.
- Het schoolteam ziet in dat de ondersteunende functie van de pedagogische begeleiding als partner in het schoolontwikkelingsproces belangrijk kan zijn.
- Er is binnen het schoolteam een sterk draagvlak aanwezig voor vernieuwingen en bijstellingen. Doordat een prioriteitenplanning op korte en lange termijn ontbreekt, hebben de leraren echter geen zicht op de vele werkpunten.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het team is zich bewust van het belang van een visie als uitgangspunt voor kwaliteitsvol onderwijs en ontwikkelde vanuit die optiek een schoolspecifieke visie op muzische vorming.
- De school implementeerde het leerplan muzische vorming op een kwaliteitsvolle wijze en realiseert het leerplan door doelmatig oog te hebben voor alle muzische domeinen. Dit resulteert in waardevolle muzische activiteiten en lessen.
- De lagere afdeling realiseert een doeltreffende didactische aanpak van het wiskundeonderwijs.
- Een aantal leerkrachten is doelgericht bezig met 'leren leren' en gaat hierbij uit van de eindtermen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- In de meeste klassen realiseren de leerkrachten een kwaliteitsvolle klaspraktijk die steunt op een gestructureerde en kindgerichte aanpak.
- Het leerproces is vaak een actief en constructief proces waarbinnen de leerkrachten de kinderen kansen bieden om aspecten van het leren in eigen handen te nemen.
- Leerkrachten die hun activiteiten of lessen doelbewust plannen en voorbereiden, creëren hierdoor krachtige leeromgevingen met een ruim en gevarieerd aanbod.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De school kan de ervaringen van het implementatieproces van muzische vorming aanwenden om zich andere leerplannen meer eigen te maken.
- De kleuterafdeling kan haar onderwijsaanbod meer structureren vanuit een degelijke planning. Daarbij kan uitdrukkelijk aandacht worden besteed aan de verticale samenhang en de graduele opbouw van het aanbod.
- De lagere afdeling kan de verticale samenhang binnen het wiskundeaanbod verbeteren en optimaliseren door de outputgegevens te analyseren, te interpreteren en hierover te communiceren. Reeds bestaande afspraken kunnen worden geformaliseerd en opgevolgd.
- De lagere afdeling kan een leerlijn 'leren leren' op schoolniveau uitwerken vanuit de reeds bestaande initiatieven om meer planmatig werk te maken van de betreffende eindtermen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school kan zich de leerplanvisie over evalueren eigen maken om van daaruit een schoolspecifieke visie op evalueren en rapporteren te ontwikkelen.
- De school kan zich bij de evaluatie en rapportering meer richten op het proces, de vaardigheden en de attitudes van de leerlingen, vermits evaluatie nu nog sterk gericht is op het product en kennisinhouden.
- De school kan haar beleidsvoerende vermogen versterken door een beleidsondersteunend netwerk op te richten en overlegmomenten meer structureel uit te bouwen.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuterafdeling moet voor wiskunde een samenhangend en gradueel opgebouwd aanbod realiseren op basis van een doelgerichte planning die garandeert dat de kleuteronderwijzers alle ontwikkelingsdoelen nastreven.

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor lager onderwijs.

BEPERKT GUNSTIG

Kleuteronderwijs

omwille van onvoldoende nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor
wiskundige initiatie

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2013** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Ludo De Lee

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: